

Links: *Viburnum plicatum* 'Grandiflorum'.

Midden: *Viburnum betulifolium*.

Rechts:
Frank Berends
met Alice en Dick Aalders.

Kwekersverzamelingen

Het predicaat NPC (Nederlandse Planten Collecties) wordt aan verzamelaars toegekend op grond van criteria voor representativiteit, verzorging en bezoekbaarheid. De collectie beheren en voor de toekomst behouden is een grote zorg. In het bijzonder geldt dit voor het voortzetten van collecties die vaak op kwekersgronden staan. Met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd verkopen kwekers hun bedrijven vaak, en dan is het de vraag of de opvolger de plantenverzameling wil continueren.

Tekst en fotografie - Éva Kovács

Collectie vindt nieuwe grond

Ook de toekomst van de NPC Viburnum van de Boskoopse kweker Ward van Teylingen was onzeker. Maar Frank Berends, een vroegere stagiair met verzamelaarsbloed, bracht de reddende oplossing. Ward van Teylingen kweekte al een breder assortiment Viburnums, toen bij het grote publiek alleen maar enkele, en zeker niet de gemakkelijkste en mooiste soorten bekend waren. Ward geloofde in de superieure kwaliteiten van de onbekende en weinig gevraagde Viburnums, bleef ze kweken en verzamelde een enorme collectie. Viburnum is een buitengewoon veelzijdig geslacht, gevarieerd in bloeitijd, bloem- en bladvorm, herfstkleur, besdracht en habitus. Veel exemplaren ervan verspreiden hemelse geuren. Tegenwoordig is het een van de meest geliefde bloeiende houtige plantengeslachten in tuin en park. Hun populariteit is zeker in belangrijke mate aan de volharding en inspanningen van Ward van Teylingen te danken. Hij is nog steeds dé ambassadeur van dit geslacht.

Van stagiair tot collectiehouder

Frank Berends is vanaf zijn jeugd al een plantfanaat en verzamelaar. In zijn Boskoopse jaren ging hij bij van Teylingen stage lopen, zo begon hun levenslange vriendschap. Na Boskoop is hij in het Drentse Frederiksoord, op de voormalige Tuinbouwschool les gaan geven en in contact gekomen met Alice en Dick Aalders, bamboeverzamelaars uit een naburig dorp. Zij wilden een bamboetuin aanleggen, waardoor iedereen kennis kon nemen van de pracht aan verschijningsvormen binnen de bamboefamilie. Frank Berends heeft samen met voormalige tuinbouwschoolleerlingen diverse projecten uitgevoerd en zo in de loop der jaren de Mei Chu Tuinen vormgegeven. De plantenverzameling vond hier ook een plekje. In 2006 heeft hij het complex, dat van een halve hectare naar twee hectare was uitgegroeid, van de familie Aalders overgenomen. De stap van Ward van Teylingen om zijn Viburnum collectie hier onder te brengen, lag eigenlijk voor de hand.

Planten én kennis behouden

De ongeveer 250 variëteiten zijn inmiddels verhuisd, een gigantische operatie. Hun wortels krijgen hier meer ruimte en de planten kunnen wat habitus betreft beter tot wasdom komen. Ward en zijn vrouw Ineke zijn hier regelmatig te gast. Wiedend en schoufelend verzorgen ze hun 'uitgevlogen kinderen'. Naast het verzekeren van de toekomst van de collectie, is het overdragen van gedurende decennia opgebouwde kwekerskennis ook veilig gesteld.

In de nabije Kwekerij Arborealis begeleidt Ward van Teylingen het jonge kwekerspaar Sietske Metz en Micha Wieland bij het kweken van Viburnums. En daar draait het om bij een NPC: behouden, uitbreiden, duidelijkheid geven in de naamgeving én zoveel mogelijk kennis overbrengen aan de volgende generaties. In het geval van de NPC Viburnum ziet de toekomst er bij Mei Chu zonnig uit.

De Mei Chu Tuinen in Wilhelminaoord ademen een oosterse sfeer, niet alleen door de beplanting, ook staan er vanuit een ontwikkelingsproject in de Filippijnen, Aziatische paalwoningen en andere bamboeproducten. Er is veel te koop in het gezellige winkeltje. De tuinen zijn al tot drie hectare uitgegroeid en naast de NPC Viburnum is ook de NPC Wisteria hier ondergebracht. Deze telt 37 cultivars. Het opzetten van een Euonymus-collectie is in gang gezet. Op de vraag wat Franks favoriete sneeuwballen zijn, antwoordt hij zonder te hoeven nadenken: "de Japanse sneeuwbal (*Viburnum plicatum*), in het bijzonder de variëteiten 'Mariesii' en 'Popcorn' en de berkladige sneeuwbal (*Viburnum betulifolium*) door zijn rijke, hangende bessenpracht."

Mei Chu Tuinen, Van Namen van Eemneslaan 5a, 8384 EA Wilhelminaoord
Tuinnr. 39 in de Open Tuinen Gids, www.meichu.nl

Kwekerij Arborealis, Dirk de Ruiterspad 2, 8384 DD Wilhelminaoord
www.arborealis.nl, www.nederlandse-plantencollecties.nl